

[Arbejdsministeren]

hvilket omfang, traditionelt er et af de områder, der drøftes ved forhandling mellem arbejdsmarkedets parter, ikke mindst fordi mulighederne og problemerne i forbindelse hermed varierer fra branche til branche og derfor kræver branchesagkyndig behandling.

Når det foreliggende forslag derfor – til forskel fra de tidligere forslag – indeholder den skærpelse, at det skal være lovgivningsmagten, der skal sikre individuelle aftaler om deltidsbeskæftigelse, uanset om disse måtte stride imod indgåede overenskomster eller aftaler på området, er dette dels et afgørende og uacceptabelt indgreb i hele overenskomstsystemet på arbejdsmarkedet, dels uanvendeligt på et område som adgang til deltidsbeskæftigelse, hvor virkningerne er så indgribende og vanskelige at forudberegne, at alene parterne har det nødvendige overblik til at kunne bedømme dem og finde løsninger på de problemer, der opstår.

Disse synspunkter er vist i virkeligheden indlysende rigtige for alle. Den daværende arbejdsminister gav udtryk for det samme, da han, sidste gang vi drøftede dette forslag, udtalte, at uanset de forskellige vurderinger af arbejdsmarkedets organisationer, der fra tid til anden bliver givet udtryk for her i salen, har man altid ment, at var der noget, der interesserede f. eks. dansk fagbevægelse, så var det det enkelte medlems størst mulige trivsel og muligheder.

Virkningen af forslaget vil derfor ikke være mere tilfredsstillende arbejdsvilkår for lønmodtagerne. Virkningen vil være en helt anden, som jeg slet ikke tror på at forslagsstillerne kan have overvejet. Den vil være at sætte en kile ind mellem lønmodtagerne og deres organisationer og dermed et forsøg fra lovgivningsmagten på at ændre fundamentalt ved de hidtidige organisationsretlige forhold her i landet. Noget sådant ønsker regeringen naturligvis ikke at medvirke til.

Jeg behøver vel derfor ikke at skjule for nogen, at vi har svært ved at medvirke til forslagets gennemførelse.

Taanquist (S):

Forslagsstillerne har sikkert ret i, at der er mange mennesker, der kunne ønske at komme på nedsat arbejdstid, og de har ganske givet ret i, at det vil være et gode for mange mennesker at få nedsat deres arbejdstid, men

de glemmer, at den medalje også har en bagside. Nedsat arbejdstid kan nemlig også bruges til det formål at udnytte arbejdskraften mere effektivt, og det kan vi ikke gå med til sker på den måde. Derfor er det forståeligt, at der i visse overenskomster findes afsnit, som er citeret i forslagets bemærkninger.

Det væsentlige er dog, at sådanne forhold kun egner sig til at blive forhandlet imellem arbejdsmarkedets parter. De egner sig ikke til at lovgive om. Når det oven i købet antydes, at der skulle lovgives i strid med arbejdsmarkedets overenskomster og aftaler, så er det nok forståeligt, at socialdemokratiet må afvise forslaget.

Dyremose (KF):

Vi er i det konservative folkeparti meget positive over for en øget adgang til deltidsbeskæftigelse. Vi mener, det er vigtigt, at det enkelte menneske og den enkelte familie selv kan tilrettelægge deres arbejdstid. Vi mener også, at en øget adgang til deltidsbeskæftigelse kan være med til at fremme en reel ligestilling mellem kønnene, og vi mener, det er dokumenteret, at der er en lang række ældre, som med fordel kunne gå på deltid og derfor bør have en friere adgang til det.

Denne positive holdning til deltidsbeskæftigelse skal på det økonomiske område suppleres med, at vi godt vil præcisere, at når man går på deltid frivilligt, så skal man ikke have ret til supplerende dagpenge, og man skal normalt have forholdsmæssig nedgang i lønnen. Når jeg siger normalt, er det med den ene undtagelse, som drejer sig om de specielle problemer i forbindelse med efterlønsordningen, hvor det konservative folkeparti har gjort sig til talsmand for en deltidsefterløn.

Jeg vil som arbejdsministeren godt dele venstres forslag op i to dele og sige, at vi er helt enige i, at stat, amter og kommuner bør gå forud med hensyn til den fri adgang til deltidsbeskæftigelse. Det har vi sagt mange gange i løbet af 1970'erne, i forbindelse med augustforliget i 1976 og senere, og vi har derfor været helt enige i de tre cirkulærer, som venstre henviser til, og er glade for, at disse cirkulærer er udsendt med det formål at stimulere udviklingen i retning af en øget adgang til deltidsbeskæftigelse.